

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
" " " " . . . 10 " " " " " " . . . 5 "

Posamične številke stanejo 10 vin. V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriskem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne zvez“. Na naročila brez dopolne naročnine se ne oziramo.

SOČA

»Vae za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni. Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 6 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Telefon št. 83.

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Iz delegacij.

Na kratko smo že omenili govor dr. Kramarja v odseku avstrijske delegacije za zunanje zadeve. Danes podajemo iz njegovega govora večje odstavke.

Dr. Kramar

je govoril tako-le:

Doba slavošpevov na aneksijsko politiko je prešla. Prestolni govor in ekspozice zunanjega ministra grofa Aehrenthala sta presenetila vsjo javnost radi svoje suhoparnosti.

Prišel je čas presojevanja aktiv in pasiv naše zunanje politike. Hvalisani dobiček pridobitve dveh dežel — Bosne in Hercegovine — ne pomehja nikakega aktivnosti. Odpravljena je uprava od leta 1878. pridobljene Bosne in Hercegovine, katerih prebivalstvo nas je z odprtimi rokami in z odprtim srcem sprejelo. Čez 30 let pa je nezadovoljnost tako velika v teh deželah, da so se na Dunaju in v Budimpešti bali, da ne bi bosanski deželni zbor sprejel v svoji seji udanostne izjave turškemu sultanu. Tako postaja hvalisanje aktiv naše zunanje politike pravo ubožno sprječevalo za našo politiko.

In pasiva te politike?

Turški bojkot, izguba Sandžaku, 54 milijonov odkupnine Turški, 300 milijonov za vojaške priprave za časa aneksijske krize, nered v naših financah, gospodarska emancipacija Srbije od Avstrije, to so pasiva. Mi Avstriji smo prava predstraža — in po večini smo mi Avstriji Slovani — nemške ekspanzivnosti proti jugovzhodu: mi smo branitelji zgrešene nemške svetovne politike.

Aehrenthal imenuje naše postopanje za časa aneksije srečno politiko. Nasproti Turčiji in Črni gori smo bili popustljivi, nasproti Srbiji smo si upali nastopiti. Tudi to je pasivum naše zunanje politike. Da smo tudi v Srbiji zmagali, da smo morali zmagati, to je jasno za vsakega, kdor hoče uvideti, da ruska politika ni hotela vojne z Avstrijo, pač pa, da je hotela, da

se Avstrija gospodarsko obteži z oboroževanjem in vojnimi pripravami.

In kako slaba je bila v resnici ta naša »silna« zunanja politika. S Turčijo smo delali kravje kupčije. Črni gori smo se udali. Le napram Srbiji smo nastopili, ako ravno uboga avstrijska industrija sedaj krvavo plačuje ceno te politike. Izmed dveh potov — rešitev celega aneksijskega vprašanja potom splošne konference, ali pa s samostojnimi, samolastnimi in popolnoma nepričakovanim razglasom suverenitete, — se je naša zunanja politika odločila brez pravega vzroka in ne da bi vprašala najbolj prizadete kroge — zastopnike avstrijskih narodov — za drugo pot ter s tem težkoče šele vstvarila in izročila našim nasprotnikom nevarno orožje v roke. Ko je nastala ona napeta situacija, v kateri se je pričakoval vsak trenutek izbruh srbsko-avstrijske vojne, je bila obkoljena Avstrija od samih razaljenih sosedov.

V soglasju s temi velesilami bi bila dobila Srbija brez škode za nas in naše gospodarske in politične interese koncesije, ki bi tej državi odvzele vsaj vsako pravno podlago za pritožbe zoper Avstrijo. Črna gora in Srbija bi bili lahko zadovoljni in mi bi se bili izognili diplomatičnim konfliktom z Rusijo. Da se to ni zgodilo, je naša krivda.

Uveljavila se je politika, s katero niso avstrijski slovanski narodi nikakor zadovoljni. Slovani so zvesti Avstriji in vendar se jih zasleduje kot veleizdajnike, kot se je to n. pr. zgodilo z ubogimi Srbi v škandaloznem zagrebškem veleizdajniškem procesu. Dr. Friedjung je stigmatiziral te neokusne denunciacije, toda nevidna roka jih še vedno spravlja na dan.

Blamaže, ki jih je doživela avstrijska vlada s temi procesi, kažejo dovolj jasno, kako se naši »inteligentni« politiki vesele teh procesov in kako jih žele, ker niso bili zadovoljni s samimi dejstvi, temveč so si morali pomagati z drago plačanimi falzifikati. Številni slučajji zadnjih akcij kažejo na to, da ta politika ne bo še tako hitro ponehala.

»Hoch Hohenzollern!« je dovoljena klicati v Avstriji. Če pa kak eksaltiran mladič zavpije »Živio Srbija«, se začne ostudna gonja proti celemu narodu, gonja zlasti proti napredno mislečemu delu naroda in na to gonjo morajo imeti očitno velik vpliv voditelji naše zunanje politike. Zunanji politiki naši so zlasti sovražni neoslavizmu, akoravno je posebno Aehrenthal izvrstno informiran, da neoslavizem nikakor nima nobenega političnega ozadja, temveč da je stremi za kulturnim in gospodarskim zblizanjem slovanskih narodov. Kar hočejo prijatelji svetovnega mira izvesti med narodi vsega sveta, to hočejo neoslavisti izvesti pred vsemi med slovanskimi brati, torej hočejo zvesti idejo, za katero si prizadeva ves izobraženi svet.

Nam zadošča notranja zveza med avstrijskimi slovanskimi narodi. Za tem ciljem stremimo, ker le na ta način zmoremo postaviti mejnik protislovanski politiki naše monarhije. Danes vidimo avstrijsko politiko popolnoma odvisno od nemške vlade.

Ko sva bila leta 1908 s poslancem Hribarjem v Petrogradu, se je nama Avstrijeema na čast igrala avstrijska himna. Hribarju se sedaj očita, da ni patrijotičen. Avstrija je danes priklenjena k Nemčiji in se ne more samostojno prav nič ganiti.

Pred par dnevi nam je ta bizantizem dunajski rotovž iznova predložil. Nemški cesar je dobil v Avstriji domovinsko pravico. Čeli pa so v glavnem mestu države pritepeni. Avstrijski Slovani protestirajo proti temu, da dunajska javnost hoče reprezentirati v svojem nemškem bizantizmu pravo zvestobo Avstrije.

Hočem, da se tudi naša zunanja politika ozira na dejstvo, da je 60% avstrijskega prebivalstva — Slovani.

V omenjenem delegacijskem odseku je govoril tudi slovenski poslanec

dr. Ploj.

Rekel je med drugim: Ne vidim v aneksiji Bosne in Hercegovine kršenja

berolinske pogodbe, temveč le formalno spremembo naslova, za to, kar smo 30 let že pravno imeli. Pač bi bilo potrebno, da bi bili svojčas dunajska in petrogradska politika manj osebni in da bi se na ta način izognili dogodkov onih burnih časov, ki so privedli monarhijo v kritičen položaj in jo obtežili z ogromnimi stroški. Na Balkanu še danes niso razmere konsolidirane in bo treba tako od avstrijske kakor ruske strani skupnega postopanja, ki bo v interesu obeh držav. Interes obeh držav je ohraniti na Balkanu status quo ter mir in ravnotežje v Evropi. Naša zunanja politika je dolžna skrbeti, da se utrdijo naše vezi z jugovzhodnimi sosedi, s katerimi stojimo v kulturnih in gospodarskih stikih in katere veže na nas krvno sorodstvo med Jugoslovani.

Govornik obžaluje, da so naše razmere take, da ne trpi ne-le mednarodna, temveč tudi notranja veljava avstrijskih Slovanov, ki so danes popolnoma izključeni od sodelovanja pri zunanji politiki, katere edini tvoreči faktor so Nemci in Madjari.

Ruska zunanja politika ima na tem tudi mnogo krivde, ker nikakor ni slovanska in ni taka, da bi ojačila veljavo slovanstva.

Zveza z Nemčijo je faktor, ki ga je treba upoštevati. Mi Slovani bi to zvezo prav lahko trpeli, če bi naša zunanja in naše notranje politične razmere, in sicer ravno nas Jugoslovane najhujše ne zatirale.

Z aneksijo Bosne in Hercegovine je postalo zopet jugoslovansko vprašanje aktualno. Težišče jugoslovanskega vprašanja se je preneslo iz Beograda v Zagreb. Jugoslovani smo velikanski faktor v življenju naše monarhije, in smo tudi poklicani pri rešitvi tega problema igrati vplivno vlogo. Monarhija si more pridobiti simpatije slovanskih balkanskih narodov le, če pokaže, da svojih lastnih narodov ne zatira.

Ideja **TRIALIZMA** je edino sredstvo, ki je v stanu gospodarske, narodne in kulturne stike povoljno vzdržati. Vprašanje

Kapitan Hatteras

ali
Angleži na severnem tečaju.

Francoski spisal Jules Verne. — Prevel O. I.

(Dalje).

Dalje so se vršile včasih pred očmi strmečih gledalcev čudovite izpremembe, zemlja se je preobrazovala in gora je hipno postala planjava pod vplivom nagle odmeke. Ko se je voda z neba razlila po razpokah ledu in v eni sami noči strdila v led, tedaj je raznesla vse ovire z nepremagljivo napetostjo, ki je pri zmiznenju še hujša nego pri izhlapiju, in tudi ta pojav se je vršil s strašno naglostjo.

K sreči ni sanem pretela nikaka nezgoda, in s previdnostjo so se ognili vsem nevarnostim. Sicer pa niso imela velike razsežnosti ta tla, ki so bila posejana z grebeni, gorskimi hrsti in ledenimi griči, in tri dni pozneje, dne 3. julija, so bili potniki že zopet na zložni ravnini.

Tu pa se je pred njihovimi očmi odprl zopet nov pojav, ki je že dolgo časa mučil učenjake s trudopolnim preiskovanjem. Mala karavana je stopala ob gorskem grebenu, ki je bil kakih petdeset čevljev visok in ki se je na dolgost raztezal več milj daleč; njegova vzhodna stran pa je bila pokrita s popolnoma rdečim snegom.

Umevno je, kako je to vsakogar presenetilo, osupnilo in v prvem hipu celo prestrašilo. Doktor je skušal svoje tovariše vsaj hitro poučiti, če jih ni mogoč pomiriti;

znana mu je bila ta posebnost rdečega snega in kemična razkrajanja, ki so jih na njem izvršili Wollaston, Candolle in Bauer. Pripovedoval je torej, da se tak sneg ne nahaja samo v severnih krajinah, temveč tudi v Švici v sredi Alp. Saussure ga je bil l. 1760. mnogo nabral na Brevenu in pozneje sta ga prinesla kapitana Ross in Sabin ter še drugi mornarji s svojih severnih potovanj.

Altamont je vprašal doktorja o naravi izredne tvarine, in ta ga je poučil, da izhaja ta barva samo od organskih teles. Dolgo so se popraševali kemiki, so li ta telesa živalske ali rastlinske narave, končno pa so dognali, da spadajo k mikroskopičnim gobam, in sicer k vrsti »Uredo«, zatorej jih je Bauer nazval »Uredo nivalise«.

Potem je zasadil doktor svojo okovano palico v sneg in pokazal svojim tovarišem, da je škrlatasta plast devet čevljev globoka, in dal jim je preračunati, koliko mora biti takih gob v prostoru, ki meri več milj, ako so jih učenjaki našli do trideset tisoč na en kvadratni centimeter. Po naravi rebri soditi, je morala biti ta barva že od zelo davnih časov, kajti te gobe ne skopne niti po izhlapiju niti po tajanju snega in njihova barva se ne izpreminja.

Dasi je bila stvar sedaj potnikom pojasnjena, se jim ni zdela nič manj čudna; rdeča barva je zelo redka v naravi in solnčni žarki so se čarobno odbijali ob škrlatasti odeji; bližnje predmete, skale, ljudi in živali je pordečila z ognjeno barvo, kakor bi od znotraj žareli. In ker se je sneg topil, se je videlo, kakor bi tekli potoki krvi pod nogami potnikov.

Ko je bil doktor opazil to stvarino na pečinih Crimsona v Baffinskem morju, je ni mogel preiskati; sedaj mu je bilo to lahko in je je nabral več steklenic.

Ta rdeča tla, to »polje krvi«, kakor je je nazval on, so prehodili še le po treh urah; potem pa je dobila zemlja svoje navadno lice.

XX.

Vtiski na snegu.

Dne 4. julija je vladala gosta megla. Potovanje se je le z veliko težavo nadaljevalo in vsak hip je bilo treba po kompasu popravljalni smer. K sreči se ni pripetila nikaka nezgoda v temi, samo Bell je izgubil svoje krpelje, ki so se mu razbile ob skalnatem pomolu.

»Presneto«, reče Johnson, »menil sem, da bi se ne mogel zlepa čuditi nad meglo, ko poznam Mersey-o in Thems, a vidim, da sem se motil.«

»No, našgati bi morali baklje, kakor v Londonu in Liverpoolu«, reče Bell.

»Zakaj pa ne?« odyrne doktor; »to je dobra misel; sicer bi to pot malo razsvetljevalo, a bi vsaj videli vodnika in bi se lažje držali svoje smeri.«

»A kje pa naj dobimo bakelj?« vpraša Bell.

»Predivo namočimo v vinskem cvetu in ga navežimo na svoje palice.«

(Dalje pride.)

trializma je postalo zlasti z aneksijo Bosne in Hercegovine aktualno, ker so sedanje razmere v celotni Evropi nevarne.

Zalostno je, da Nemci tega ne uvidijo, čeprav hočejo, da bo Ogrska Bosno in Hercegovino kar nase priključila ter na ta način prevzela vodstvo cele naše balkanske politike.

Kulturna, gospodarska in politična povzdiga slovanskih narodov avstrijskih, njih notranje politične razmere, rešitev poljsko-rusinskega spora in pa jugoslovanskega vprašanja so sedaj tako veličanske važnosti za avstrijske slovane, da se govornik ne more za sedaj ogrevati za visoko idejo neoslavizma.

Nemec.

Češki socialni demokrat se je pridružil dr. Kramarjevi nazoru, da pomenja aneksija Bosne in Hercegovine kršenje berolinske pogodbe. Minister znanjih zadev Aehrenthal je poudarjal in navajal, da je bila aneksija potrebna, toda to potrebo je avstrijska vlada šele sama naredila z veleizdajniškimi procesi in s ščevanjem prebivalstva v Bosni in Hercegovini. Aneksija Bosne in Hercegovine ne odpravlja nevarnosti, težkoče bodo ravno vsled nejasnega položaja šele nastopile. Govornik ostro napada tirade na nemškega cesarja ter zunanje razmerje med Avstrijo in Nemčijo ter poudarja neodkrito razmerje med Avstrijo in Italijo. Govori nato za neoslavizem, ki je namenjen le napredku in le naprednim slovanskim elementom. Politiki, ki je v interesu potentatov, ki pa nikakor ni v interesu narodov, odreka vsako zaupanje.

Govorila sta za njim nemški naprednjak Lecher in zunanji minister Aehrenthal, na kar je repliciral

dr. Kramar.

Rekel je: Ponavljam, da izgoni Slovanov iz Nemčije so prava sramota glede na obstoječe zvezne razmere. Čehi ne zahtevajo, da bi ne mogla obstojati brez konfliktov, kakor ne more obstojati brez konfliktov nemška Avstrija. Država si mora biti svesta svoje zgodovinske naloge, zato mora biti pravična nasproti vsemu narodu.

Absurdno je, tožiti jo, da se udeležuje konventiklov, kakor je absurdno obtoževati Čeha veleizdajstva samo radi tega, če delajo za složnost med vsemi slovanskimi rodovi. Čehi so storili vedno svojo dolžnost nasproti državi.

Neoslavizma ni smatrati za nevarnost Avstriji, izjemši slučaj, če se hoče delati protislovansko politiko.

Renner.

socialni demokrat: Kdor pozna osobje, ki vlada v Avstriji, bo imel malo upanja, da se obrne kaj na bolje. Na novo vlada nad nami fevdalizem. Kak industrijalec bi bil naš nasprotnik, ali v vlado bi prinesel vsaj svoje skušnje glede ekonomskega življenja. Ali fevdalni gospod, ki je zbežal z 21 leti pred svojim vzgojateljem ter padel v naročje plesalke, iz katerega ga je rešil spovednik, ve o državnih poslih mnogo manj nego kak drug državljani.

V vojnem ministerstvu krožijo listi, ki vabijo častnike k postnim pridigam. Kariera v javnih službah ni zagotovljena več v sposobnosti in delu, ampak v neke vrste pobožnosti. Zaman je pričakovati, da bodo taki ljudje vršili narodno demokratsko misijo Avstrije.

Dr. Bugatto

je rekel, da je vsaka diskusija o aneksijskem vprašanju odveč, ker je vprašanje dovršen čin. Svetla točka se mu zde izvajanja ekspozicije o trgovinski politiki na Balkanu ter da so razmere med Avstrijo in Italijo postale priskrbnejše. Omenil je med drugim položaj kolonov v naši deželi, kateri je mnogo slabši od položaja bosanskih kmetov.

Govorili so še Schoiswohl, Šilinger, dr. Ploj je reagiral na očitanja Kramarja, da je govoril ob kot "hofrat". Bacquehiem je reasumiral debato, na kar se je grof Aehrenthal baval tudi s Friedjungovim procesom. Sekcijski načelnik Rössler je obetal sklep trgovinskih pogodb z Rumunsko in Srbijo, Črnogoro in Grško ter

da se na novo uredijo gospodarski odnosi z Bolgarijo.

Na to je bil sprejet protokol o interesu za zunanje stvari.

„Gorica“ in „Gumplovica“

„Gorica“ opravičuje sedaj po svoji glasni in ustni domstvo in parlamentarno nedostojnost svoje delegacije v Goriskem deželni zbor. Vidi se pri tem, da vključuje „Gorica“ in „Gumplovica“ to opravilo ne gre posebno od rok. Zato pa morajo pomagati vsi argumenti s krepca tudi državnopravni. V svojem avdioniku, — spisal ga je, kakor zatrjujejo poučeni krogi z gotovostjo, dež. in drž. poslanci in dr. sodni svetnik Josip Bon, se sklicuje „Gorica“ (štov. 81)

z dne 11. 10. 1910.) celo na znanega slovanskega sociologa „Ludovika Gumplovica“.

Člankar „zatrjuje“ z vso resnostjo: »Odkod ta prememba v nazorih in postopanju (vlade)? Iz pravnih študij gotovo ne; kajti Ludovik Gumplovicz, splošno priznani pravni strokovnjak, še vedno trdi v svojih spisih, da sme ljudski zastop izbaciti iz svoje srede one, ki njegovo delo ovirajo ali onemogočujejo.«

»Splošno priznani pravni strokovnjak« in avtor »Goričinega« članka jo je zopet enkrat polomil. Ali bi nam cenjena »Gorica« in njen člankar ne blagovolila povedati, na katerem mestu svojih spisov pravi Gumplovicz tako? Za vse one, ki proučujejo državnopravno teorijo, bi bilo to dragoceno razkritje »Goričinih« pravnikov ravno tolikega pomena, kakor za praktične politike. Ali, smola! Gumplovicz pozna vsaj toliko, kakor ga pozna ves uredniški zbor častite »Gorice« s svojim dopisnikom vred. In z zgorajšnjimi besedami vprašam g. dopisnika: »Odkod ti nazor in to postopanje? Iz pravnih študij gotovo ne«.

V »Splošnem državnem pravu« je Gumplovicz napisal stavek, kojega ima per nefas v mislih »Goričin« člankar. Le mala razlika je med besedami Gumplovicza in besedami onega uvodnika. Gumplovicz namreč pravi (v »Allgem. Staatsrecht«, 3. izdaja), da je verifikacija glavna pravica avtonomnega zastopa, ki ima pravico razveljaviti vsak ne postavno dosežen mandat, potem, ko je njega nepostavnost dokazala preiskava v posebnem, takozvanem verifikacijskem odseku. — V nadaljevanju razvija Gumplovicz to misel, nikjer pa ne govori o samovoljnem razveljavljenju pravičnega mandata, nasprotno, pravi, da se vedno bolj in bolj kristalizuje pravo v politiki, pravo, ki bo preprečilo — zlorabo večine.

Gumplovicz govori torej izrecno le o overovljenju oziroma o razveljavljenju nepostavne doseženega mandata (in pa mandata manjšine, proti kateremu je bil vložen ugovor). S sklicevanjem na Gumplovicza je udaril člankar Goriškega glasila S. L. S. samega sebe, svojega šefa Gregorčiča in vso stranko po zobeh.

Da se karikatura Goriških deželnih poslancev »S. L. S.« še bolj posreči, se sklicuje člankar v istem članku na § 53. dež. vol. reda z dne 12. sept. 1907, dež. zak. št. 32, češ, da ta § »odločuje, ali naj se dopusti izvoljeni poslanec v deželni zbor, ali ne«. — »Postoj, gospod, da malo se oddahnemo!« Ne glede na veličanski nonsens takega deželnega volilnega reda, po katerem bi se moralo o redno izvoljenem poslancu še le odločiti, ali naj se dopusti, ali ne, — čemu potem volilni red? — — — si znova dovoljujem udano prositi »Gorice« in njenega velečenjenega g. člankarja, naj mi blagovoli povedati, kaj določuje citirani paragraf? Ali mar res to, kar nam hoče natvezti, dotični velečenjeni gospod? Kaj še! Podobno, kakor Gumplovicz, govori tudi citirano mesto deželnega volilnega reda le o overovljenju oz. razveljavljenju nepostavne doseženega mandata!

Na Dunaju se pehajo mogotci »S. L. S.« po ministerskih in drugih predsobah, da bi preprečili razpust Goriškega deželnega zbora. Saj dobro vedo, da bi v slučaju razpusta in pri novih volitvah marsikdo, ki je dolga leta poželjivo škilil po

odborništvu in dr. strdal po volji volilcev iz zbora in odbora, in najbrž ne sam. Predsodne mahinacije se jim bodo morda posrečile; argumentu Šusteršičevega antiambrozija naj bi pa pomagala sedaj tudi »Gorica« in deželni volilni red. Ali na to pravno pot so spustili tako mogočega viteza, da nam ni provzročilo pravih težkoč, pobiti vsaj te poslednje argumente, če že onih, predsodnih, ne moremo.

V. K.

Domache vesti

P. n. naročnike, ki so še na dolgu z naročnino, opozarjamo, da nas ločita od novega leta le še dobra dva meseca. Prosimo torej nemudne poravnave naročnine za tekoče leto.

Promocija. — Včeraj je promoviral na češkem vseučilišču v Pragi doktorjem prava g. Fran Bončina, uradniški aspirant c. kr. državnih železnic pri Sv. Luciji ob Soči. Naše čestitke!

Premeščena sta: avskultant gospod Franc Vuga iz Trsta k okrožni sodnji v Rovinj in avskultant gospod Fran Ulaga iz Gorice v Pulj. Avskultant g. Josip Rojce je premeščen iz Pulja v Gorico.

Goriška podružnica »Društva lov. prof. v Ljubljani« priredi dne 30. oktobra t. l. svoj redni občni zbor s sledečim dnevnim redom: a) odborovo poročilo; b) volitve; c) slučajnosti. — Začetek ob 10. uri dop. Lokal »hotel Jelen«.

Odbor.

Volitev župana v Mirnu se je vršila danes. Od 18 starešin se jih je udeležilo 15. Županom je izvoljen g. Vinko Ferletič. Podžupani so: Gabrijel Pahor, Jos. Beltram, Peter Uršič, Jos. Marmolija, Jos. Pavletič in And. Jakl. Novemu županu in starešintvu naše čestitke!

Kujejo naklepe. — Zavezniki, laški liberalci in slovenski klerikalci, kujejo naklepe. Vršilo se je tajno posvetovanje pod predsedstvom deželnega glavarja. Blamirano predsedstvo gleda, kako bi se vzdržalo še dalje namesto da bi bilo že demisioniralo; vsako drugo predsedstvo v takem položaju bi bilo že podalo demisijo, toda goriškega deželnega predsedstva ni nič več sram pred javnostjo. Še se ziblje v raznih nadih in pričakovanjih, ali marsikatera želja se že ni izpolnila in marsikatera se ne izpolni!

Pevsko in glasbeno društvo v Gorici (podružnica »Glasbene Matice« v Ljubljani) vabi svoje člane k občnemu zboru, ki bo v soboto, dne 22. oktobra t. l. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih. — Dnevni red: 1. Poročilo odborovo; a) tajnikovo, b) blagajnikovo; 2. Poročilo preglednikov računov; 3. Volitev a) predsednika, b) 13 odbornikov, c) 2 preglednikov računov; 4. Določitev glasila za društvena naznanila; 5. Slučajnosti. — Odbor.

Umetnik na biljardu Pfeiler se bo produciral danes zvečer ob 9. uri v kavarni »Central«.

Pajer, Gregorčič in Pettarin, vsi trije so doktorji, dva doktorja pravde, srednji doktor svetega pisma, torej študirani, učeni močje; ali vsi trije so prava nesreča za goriško deželo. Nikjer nočejo verjeti, da je Pettarin deželni uradnik, deželni odbornik in deželni poslanec ob enem; če se pove to komu iz kake druge dežele, kar noče verjeti in vsak pravi: pri nas bi bilo kaj takega nemogoče! Torej samo na Goriškem je mogoče kaj takega. — Imenovani trije močje imajo na vesti vso nesrečo, ki se vali na deželo iz deželne hiše. Zato pa bi bilo zadnji čas, da zginejo vsi trije: Pajer in Gregorčič proč iz deželne hiše, Pettarin pa za pisarniško mizo! — Če imata kaj časti v sebi, bi odstopila Pajer in Gregorčič sama od sebe, kajti zaušnica, katero sta dobila, naravnost narekuje demisijo. Vsak drug parlamentarec na takem mestu, ki kaj drži nase, bi se odpovedal takoj. Ta dva pa čakata razpusta deželnega zbora, da bosta pahnjena s svojih mest. No, zaslužila sta to pošteno!

Naprednjaki, le pogum pri občinskih volitvah! — Klerikalci bi se radi polastili vseh občin v deželi. Zato delajo na vse kriplje pri občinskih volitvah. Ali isto tako morajo delati naprednjaki z vsemi

svojimi močmi na to, da ostanejo občine, katere so že sedaj v naprednih rokah, tudi zanaprej v istih, kjer niso, naj se jih skuša dobiti. Le pogumno v boj pa naposledno! Osebnosti na stran, cilj pred očmi. Če se naprednjaki kje ravšajo, se veselijo klerikalci in upajo kaj pridobiti. To pa se ne sme zgoditi. Napredni volilci se morajo izkazati vedno za zrele močje. Pojem homo z lalokolo zmagovali in pridobivali občine!

Kje je poročilo deželnega odbora o deželnih norišnicah? — Meseca februarja v zasedanju deželnega zbora je bil obljubil deželni glavar, da razdeli deželni odbor tehnično in finančno poročilo o deželnih norišnicah. Ali o tem poročilu doslej ni ne duha ne sluha. — Seveda, brljati deželni gospodarji, ki so jo zavozili v strahovito škodo cele dežele, odmikajo tako poročilo in do otvoritve deželne norišnice kar ne more priti. Deželni odbor pošilja denar v norišnice v Italijo, kjer je dosti priložnosti posrednikov in plačuje tukajšnjim bolničarjem, kjer imajo umobolni slabe prostore. Sezidati bi se bilo moralo primerno norišnico na primernem mestu in s primernimi troški — ta pa so postavili ob mestni cesti v poverljivo Gorice velik zavod, pred katerim pa je postavil strah, ker je predrag, proračun preokretni in se ne ve, kako ga bo mogoče vzdrževati. Z umevno potem, da poročila o deželnih norišnicah od nikoder ni.

Cestni odbori so težko pričakovali deželnih podpor. Deželni zbor je tam pozimi tudi določil precejšnje podpore cestnim odborom, ali kaj pomaga, ko pa na deželnem odboru ni denarja za cestne odbore! Če pridejo prašat denar za cestne odbore, odpravijo ljudi z praznimi izgovori! Vedno bolj se kaže, kako so imeli ljudi za norca s tolikimi dovoljenimi podporami!

Gregorčičevi volilci naj bi malce razmišljali, kaj jim je naklepal njihov vitez Anton. Sramoto jim je napravil. Radi njegovega divjanja po goriški deželni zbornici je bil zaključen deželni zbor in dežela bo trpela škodo. Vitez Anton je seveda ne bo trpel, ker ima visoko plačo vsak mesec za nič, ali trpel bo kmet! Trpeli bodo tudi njegovi volilci. Vse to radi divjanja viteza Antona nad Gabrščekom. Gabršček je bil miren, Gregorčič divji kakor kak srednjeveški vitez. Pomislite, celo to je rekel, da Gabršček laja, ko je dostojno govoril. Da laja Gabršček, je rekel Gregorčič v zbornici; Gregorčič, ki je katoliški duhovnik, reče kaj takega. Da ga ni sram! Res, čas bi bil, da bi sprevideli Gregorčičevi volilci v Gorah, kaka nesreča za deželo je don Antonio, ki postavlja svojo strast in svoje osebnosti želje pred delo za korist svojih kmečkih volilcev. Če bi mu obrnili hrbet, bi storili veliko dobro, zasluženo delo za vse goriške Slovence!

Ravnatelj deželne norišnice. — Kakor smo poročali že parkrat, ima biti ravnatelj deželne norišnice neki Pajer je v sorodnik, ki nima potrebne kvalifikacije za to mesto. Glasilo laške ljudske stranke zahteva, da naj se imenovanje ravnatelja odloži na prihodnje zasedanje deželnega zbora. — Mi zahtevamo, da mora biti ravnatelj tako važnega zavoda dober psihiater in pa človek, ki ne bo delal razlike med slovenskimi in laškimi bolniki!

„Nikjer, nikjer tolažbe srcu ni“. — Klerikalci pihajo in nikjer ne dobijo tolažbe svojemu bolnemu srcu. Če sta le dva skupaj, že obirata Gabrščka ter se kar ne moreta prečuditi, kako je to, da je neopredeljeni njegovega mandata sledilo zaključeno. To je neznosno za zagrizene klerikalce. Ko se tako ljutijo, končno obupno vzdihavajo: In še z Najvišjega mesta je dobil zadoščenje in z njim njegovi volilci, katere se je hotelo tako pošteno udariti, ker so ga volili in se niso slepo pokorili Gregorčičevi volji! — Pri takem razmišljanju pa prihajajo ljudje tudi do tega sklepa, da je Gregorčičeva zvezda ugasnila in se skrla za gor, od koder je nikoli več ne bo. Tako mogočen, tako velik, sedaj pa tako ponižan pred Gabrščekom! Za počit je Gregorčiču!

Avtomobil z blčem. — Sedaj nosijo soferji na avtomobilih biče s seboj. Vozniki, ki imajo že tako neprilike z avtomobili, se pritožujejo ter pravijo, da nočejo biti vrhu tega še bičani! Z avtomobila

lahko svigne bič po vozniku ali kakem drugem človeku, avtomobil beži dalje, zadeti se še braniti ne more. Kaj dopušča to glavarstvo?

Dr. Stepančič, še poslanec in odbor-
nik deželni, je daroval hitro klerikalnemu
izobraževalnemu društvu v Temnici, ki
se je pravkar ustanovilo, 50 K iz svojega
deželnoobdarniškega zaslužka, torej de-
želnega denarja. Tako trmo je podprl
klerikalno razdorno društvo. Čez
čas pa se bo hrupil po »Gorici« in delal
žaljenega, če se mu reče, da je kleri-
kalec! Pa naj se le hrupi, Kraševci že
poznajo njegov Janušov obraz! Brez
uspeha bo, če bo še v bodoče po jedni
strani se kazal klerikalca, po drugi pa se
spreminjal čelo v naprednjaka!

Občinske volitve v Ročinju so se
vršile dne 6. t. m. V tretjem in drugem
razredu je zmagala narodno-napredna
stranka, v prvem pa se je vršila volitev
potom-kompromisa. To je resnica, kar čve-
kajo klerikalni listi o teh volitvah, je pa
laž.

Na Vitovljah nad Sempasom je bil
včasih samostan. Na hribu stoji velika ro-
marska cerkev, sedaj zapuščena, včasih
pa dobro obiskovana. Božjo pot na Vito-
vlje je uničila konkurenčna boža pot na
Svetogoro. — Sedaj so pa slišali tam
okoli, da bežijo menihi in nune s Portu-
galskega pa je hitro nastala govorica, da
se naselijo menihi na Vitovljah in pa v
Renče baje imajo tudi priti! Se vidi, da
je v ljudstvu še dosti »božjega strahu« in
iz roda v rod gre spomin na »zlate čase«
gospodstva klostrov!

**Družba sv. Mohorja v službi »Stra-
ža«** — Družba sv. Mohorja pobira pris-
pevke za klerikalno »Stražo«. Ta »Stra-
ža« nima nobenega dobrega pomena za
slovenski narod, ter ne izkazuje nič v kak-
shen in koliko porabi nabranega de-
narja. Kako se drzne torej družba sv. Mo-
horja, ki hoče biti neutralna, pobirati pris-
pevke za klerikalno »Stražo«, iz same
hudobije ustanovljeno proti tako potrebni
in koristni Ciril-Methodovi družbi? Na-
prednjaki take družbe, kot je
družba sv. Mohorja, ne bodo
več podpirali. Pozor, da kdo ne za-
vrže denarja za ničvredno »Stražo«!

Ostentativna reklama v »Gorici«. —
V soboto ni bilo več ne v »Soči« ne v
»Gorici« inseratov Trgovsko-obrtnega
društva. Onemogočila je zajedno inseri-
ranje v korist slovenskim trgovcem in
obrnikom peklenška klerikalna strankar-
ska strast in klerikalno osebno sovraštvo.
Inseriranje v korist slovenskim trgovcem
in obrtnikom je odpadlo, ali »Gorica« je
priobčila ostentativno velik oglaš laškega
trgovca z manufakturnim blagom! Češ,
ta je naš — vas, slovenske trgovce in
obrnike naj vzame vrag! — Slovenska
javnost naj presodi prav ta slučaj ter se
ravna po njem!

Neki dopisnik iz Renče je prijavil v
»Novi čas« št. 42, z dne 14. 10. člančič
»Trgatev v Renčah«. — V tem člančiču
se opisujejo zgrade in nezgode radi leto-
šnje trgateve. Na koncu tega člančiča se
omenja, da je bila sicer naznanjena ko-
misija za čenitev škode povzročene po
peronosperu, da pa v Renčah do zdaj še
ni bilo komisije. S tem je očividno dopi-
sun imel hudoben namen očitati župan-
stvu, da je zanemarjalo svojo dolžnost, češ
da se ni potrudilo, da bi komisija prišla
tudi v Renče.

Kako grda laž je to, izhaja iz tega, da
je bila od glavarstva odnosno davčnega
urada iz Gorice dvakrat komisija v Ren-
čah, enkrat radi peronospere in enkrat
radi toče.

Samomor. — Ustrelil se je včeraj v
Gorici laški visokošolec žid Karol Michl-
städter, star 24 let. Študiral je filozofijo
v Florenci ter imel napraviti še en izpit,
da bi promoviral doktorjem filozofije.
Baje je imel včeraj prvič revolver v ro-
kah. Ustrelil se je v čelo ter ostal mrtev.

Kdo bo škol v Trstu? — Sedaj se
zatrjuje, da Castelliz noče sprejeti ško-
lovske časti, zato da misli vlada spraviti
v Trst za škola Nemca dr. Lohningerja!!
Na tega kaže torej sedaj »božji prst«.

Vodjo električnega tramvaja v Gorici je
bil razžalil neki bivši uslužbenec na tram-
vaju, in sicer ga je razžalil, ko je bil vo-
dja v službi. Pri prvi razpravi pred sod-
nim sodnikom vodja, da ne zahteva kazni
za onega uslužbenca. Obtoženec je bil

oproščen v prvi in drugi instanci, ali dr-
žavno pravdnštvo je bilo tega mnenja,
da spada vodja v službi pod varstvo § 68.
k. z. Najvišja sodnica je razsodila v smislu
pritožbe državnega pravdnštva, da je bil
razžaljen vodja, ko je vršil službo, da so
torej razsodbe pogrešene ter spada raz-
žaljeni vodja tramvaja v varstvo § 68.
k. z.

Izpred sodnje. — V konkurz je bil
prišel veletržec Jos. Vidmar iz Lokavca.
Krivde na konkurzu je bil oproščen, ali
obsojen na 3 tedne zapor, ker ni vodil
knjig po predpisih.

Voz se je zvrnil na 43 letnega Ivana
Erzetiča iz Višnjevika, ter mu zlomil levo
nogo: pripeljali so ga v goriško bolni-
šnico.

Sokoški vestnik.

»Sokoški Dom« v Gorici. — Iz ok-
lica, priobčenega v soboto, razvidimo, da
se je osnoval v Gorici iz društva »Sokol«
odbor za zgradbo »Sokolskega Doma«.

Iz krogov odbora za zgradbo »So-
kolskega Doma« smo naproseni, da obja-
vimo k oklicu sledeče pojasnilo: Z okli-
cem, priobčenim v soboto, se obračamo
znova na soneščane. Narodni davek, ki
ga nalagamo, rodoljubne rame, je to-
pot organizovan, tako, da se ga ne bo
nilo čutilo.

Odbor je namreč sklenil izdati 1000
deležnic a 25 K: vsak delež a 25 K je
plačljiv v 2 letih, in sicer v mesečnih
obrokih a 1 K.

S tem je skrbjeno, da se ta narodni
davek, ki stoji to pot v službi najvzviše-
nejšega ideala in obenem najrealnejšega
smotra, razširi v široke kroge, ne da bi
bil pretežak, oni pa, ki zamorejo globoje
posesti v žep, niso pri tem najmanj ovi-
rani.

Prijave sprejema vsak Sokol, ki jih
potem odda zgradbenemu odboru. Prija-
ve sprejemajo tudi člani odbora: br.
Kranjc, Knaflič, Leban, Klun, Ivančič. Se-
stavi se tudi poseben danski agitacijski
odbor. Prijave se pošljejo tudi bratskim
društvom Primorske župe.

Trgovsko-obrtna in gospodarske vesti.

Učiteljska gospodarska in kreditna
zadruga za ves avstrijski slovanski jug se
je ustanovila v nedeljo 16. t. m. v Celju.

Tisoč kilogramov od mesa iz Argen-
tinije, ki ga bo dovažala v Avstrijo
Avstro-Americana, se prepusti Trstu. Tako
je dovolilo trgovinsko ministerstvo.

Politični pregled.

Istrski deželni zbor. — Včeraj so
se vršile na galeriji demonstracije proti
slovanski manjšini. Ko je rekel Zuccon,
da predsednik ne spoštuje zakona in po-
slovnika, je poslednji reagiral. Večina je
odobravala, manjšina protestirala. Tu je
nastal krik na galeriji: Fori i ščavi! so
kričali. Obstrukcionistični govor je imel
dr. Trinajstič. Zuccon je v dolgem govoru
preciziral pravno stališče slov. manjšine.
Seja je napovedana zopet za danes.

Mornarica. — Iz delegacij: Višnjeva
knjiga obsega letno poročilo o delovanju
mornariče leta 1908. Iz velezanimivega, ob-
širnega dela posnamemo, da naglašajo mor-
nariška uprava potrebo zgradbe dreadnought-
ov, da ne zastanemo preveč za drugimi
velevlastmi. V mornarici je služilo leta 1908
in sicer 14.307 moč v prezenčni službi,
8059 v rezervi, 2403 v nadomeštni rezervi
in v mornariški brambi 5165 moč. Častni-
kov je bilo 772. Za mornarico so izdali
Angleži 776.668.000, Američani 605.953.812,
Francozi 303.936.086, Nemci 399.000.000,
Italijani 150.477.188, Rusi 240.000.000, Ja-
ponci 202.000.000, Avstro-Ogrska pa
57.000.000

Sarajevski škof Štadler preganja bo-
sanske frančiškane. Ti so z ljudstvom in
za ljudstvo, Štadler pa gori za jezuite in
za širjenje črnega klerikalizma. Zato je
šel v Rim ter izročil papeževemu tajniku
Mery del Valu spomenico, v kateri zaht-
eva odstranitev frančiškanskega reda iz
Bosne! Radi gonje njegove proti franči-
škanom ga je bil cesar pokaral, ali jezuit
goni še svoto ter hoče škodovati bosan-
skemu ljudstvu.

Volitev za novomeško-belokranjski
mandat na Kranjskem se vrši danes. Bo
je velik, kar kaže, da klerikalci, tudi če
znajajo, ne zmagajo tako je z lahkoto.
Na Kranjskem raste odpor proti klerika-
lizmu na deželi.

Razne vesti.

**Jubilejna umetniška razstava v Lju-
bljani** je otvorjena v Jakopičevem pavi-
lionu. Obsega nenavadno bogato zbirko
domačih umetnikov ter kaže zgodovinski
pregled razvoja naše domače umetnosti.
Kdor le more, naj si jo ogleda.

Srbski prestolonaslednik je obolel na
legarju. Poklicali so k bolniku dunajskega
zdravnika prof. Garosteka. Stanje pre-
stolonaslednikovo je opasno.

Kanonik Buttignoni v Trstu je bil na-
stopil javno jako ostro proti kanoniku
Mechia ter ga obdelal, kakšen da je ta
božji namestnik. O tem smo svoj čas ob-
širneje pisali. Sedaj pa je na pritisk od
zgoraj Buttignoni vse preklical! Lauda-
biliter se subjekt!

Kolera v Trstu. — V Trstu se je pri-
petil slučaj azijske kolere. Bolan na ko-
leri je laški podanik Jos. Pappalepori, ki
je prišel te dni iz Benetk v Trst. Mož se
je pretepal ter prišel radi tega v zapor,
kjer je obolel za kolero. Diagnoza je do-
gnala pravo azijsko kolero. Uvedene so
najstrožje zdravstvene odredbe. Oni, ki
so bili z bolnikom v dotiki, so tudi izoli-
rani v posebni bolnišnici. Dva izmed njih,
ki so bili z omenjenim skupno v zaporu,
sta obolela.

Generalni štrajk železničarjev na
Francoskem se bliža koncu. V večji meri
je promet že v redu. Značilno je, kako je
nastopal pri tem štrajku ministerski pred-
sednik Briand. Svoj čas je on razlagal, da
le štrajk je sredstvo za osvojenje pro-
letariata iz sužnosti kapitalistične družbe,
ali sedaj je bil dal aretirati ves štrajkov-
ski odbor. Nekdanji revolucionarec in so-
cialist je nastopil jako ostro proti štrajku
ter s tem postavil na glavo nekdanje svo-
je nauke.

Gibanje med kmeti v Bosni. — Ka-
kor že znano, kmetje v derventskem in
prnjavorskem okraju nočejo plačati »de-
setine« svojim agoni. Več tisoč kmetov se
je bilo zbralo v protest proti plačilu. Ob-
lasti so seveda hitro izdale odredbe, da
bi se udeležilo kmetosko gibanje. — Iz Sa-
rajeva in iz Tuzle so poslali vojake v
omenjena okraja in pa orožnike. Oblasti
so baje naprosile popularnega poslanca
Petra Kočiča, da bi šel med kmete miriti!
Ne ve se, kako se razreši ta reč, ali po-
membno znamenje za bosanske razmere
je obstoječi kmečki upor.

Molčeči požeruh. — V Londonu je
umrl Georg Montague, ki je tekom zad-
njih 11 let izpregovoril samo 6 besed.
Montague je bil premožen konjski trgovec.
Pred 10 leti mu je umrla žena in mu za-
pustila lepo premoženje. Na notarjeva vpra-
šanja, če hoče nastopiti dedščino, je Mon-
tague molčal in tako jo je izgubil. Pozneje
se mu je zelo slabo godilo. Prišel je v
ubožnico, kjer je slovel po svojem feno-
menalnem apetitu.

Mrlič v salonu. — Ritmoister baron
Kemeny in sopotnik sta se vrstila po dal-
jšem dopustu v svoje budimpeštansko sta-
novanje. V salonu je pa bil mrlič na parah.
Neki prijazen sosed je odklenil prosilo sta-
novanje in položil svojega mrliča v tuj
salon. Seveda se bo moral sedaj zagovar-
jati pred sodnijo.

**Emir bucharski in njegovi prijate-
ljici.** — Emir bucharski centralnoazijske
države, je ruski vazal. Njegovo bogastvo
meji že na bajke. Vsako jesen pride na
otok Krim. Dve Francozi sta mu pri
neki pojedini tako glavo zmesali, da se je
strogi mohamedanec, Emir, opil. Franco-
zinji sta mu pokradli 10.000 rubljev. Poli-
cija jih išče zaman.

Velik požar v Berlinu. — Sredi
mesta je začela goreti velika tovarna za
perilo. Ogenj se je neznanško hitro širil in
kmalu bi bila cela okolica v nevarnosti.
Sedem delavk je zgorelo, kar se je moglo
do sedaj dognati. Vse polno delavk je
poskakalo iz nadstropij in se pri tem težko
ranilo.

Grof Tolstoj in mirno darilo. —
Neki norveški list objavlja pismo grofa
Tolstega, v katerem ta očitkanja mirovno
darilo, ki bi lahko po njegovem mnenju
napravilo več hudega kot dobrega. On tudi
noče, da bi se njegovi dediči za denar iz
mirovnega darila kregali.

Parnik se potopil. — Španski par-
nik »Peveril« je treščil po noči blizu fran-
coskega obrežja v francosko ladjo »Ville
de Nochefort«, katera se je koj na to po-
topila. Od 26 oseb so se rešile sami tri.

Čez atlantski ocean. — Iz severno
ameriškega letovišča Atlantic City prihajajo
poročila, da se je po dolgem pripravljahu
vendar le vzdignil s svojim vodljivim zra-
koplovom Wellman v zrak. Čez atlantski
ocean misli priti v Evropo. S saboj ima
še šest potnikov. Njegov zrakoplov je tudi
postaja za brezžični brzojav.

Vihar na Kubi. — V provinci
Havana, Matanzas in Pinar del Rio je raz-
sajal tak vihar, da je uničil vso tobačno
žetev. Sladkorna žetev je manj trpela. To
je katastrofalen udarec za dežele, ki žive
skoraj izključno od tobaka.

Petkratni umor. — V sopronskem
okraju (Ogrsko) so aretirali v Toriatfalu
krčmarja Roberta Moravca. Imel je raz-
merjo z gospo notariko Szabo, kateri je
pred kratkem umrl mož. Kmalu na to so
umrli — zastrupljeni — trije otroci krčmarja
in ena hči notarke. Szabo si je prerežala
žile in umrla, ker se je zbala roke pravice.

Kolera na Avstro-Ogrskem. — Mi-
nisterstvo za notranje zadeve na Dunaju
je brzojavilo vsem deželnim vladam, ki
mejijo na Ogrsko, da je v vseh komitatih
Ogrske kolera, razun v požunskem in
rabskem.

Imovitejši Slovenci, pristop
k obrambnemu skladu družbe
sv. C. in M. bodi vam sveta
dolžnost!

Knjigarna **A. Gabršček**

— GORICA —

Trgovski dom Corso Verdi 24

in v Gosposki ulici 7

sprejema naročila na vse tu-
in inozemske beletristične,
modne in znanstvene časopise.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglaševalec obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na defeti (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Meblovana soba s prostim vhodom se odda v najem pri P. Cetiću v Raštelju št. 92. I. — Istotam se odda tudi zaloga.

Lepa zračna soba s prostim vhodom se odda v najem v ulici sv. Ivana št. 7.

English Lessons Miss Romans. Corso. Francesco Giuseppe 18 vis-a-vis Café Corso.

Če prav zagovornik on naše je sloge, polena mu mečejo vedno pod nogo. Zakaj se ne zmeni politik zato? Uganeš, če misliš, da nosi.

„OHO!“

Hiša v dobrem stanju, z več stanovanji, krčmo, štacuno in obširnimi dvoriščem, vse ob glavni cesti v veliki vasi na Goriškem, **se prodaja**

radi družinskih razmer. — Naslov povzema naše upravništvo.

Ustanovljena trdka 1866.

J. Drufovka — Gorica
Gosposka ulica 3.

Tovarniška zaloga usnja ter potrebnosti za čevljarje. — Usnje za sedlarje in knjigoveze i. t. d.

Lasna strojarna v Černičah.
Odlikovana tovarna nadplavov.

AGENTE

za prodajo pristnih srečk in neka velika banka. Daje se visoka provizija. Služba je stalna in nagrada visoka. Vsak lahko zasluži 20-50 krov na dan. Ponudbe je treba poslati na upravništvo: „Neue Fortuna“ — Budapest V., Börse, Postfach 78.

Varstvena znamka: „Sldro“
Liniment. Capsici comp.
Nadomestek za
Anker-Pain-Expeller
je povsod priznana kot najboljšo sredstvo proti prehlajenju itd. Za ceno 80 vin., K 1.40 in 2— se dobi po vseh lekarnah. Pri nakupu tega, tako priljubljenega domačega zdravila, se je posluževati le originalnih steklenic v skatljah z našo varstveno znamko „Sldro“, ker le tako je zagotovljeno, da je izdelek pravi.
Dr. RICHTERJEVA LEXARNA
pri „Zlatem levu“ v Pragi
Fasbatsgasse, čev. 5. n. 10.
Dnevno razpisovanje.

Valerij Simčič — Dobrovo
pekovski mojster

priporoča cenj. gg. obmejnim gostilničarjem svoj izvrsten kruh in razno drugo pecivo.

Cene konkurenčne. Izdelék čist in dober. Postrežba strogo slovanska.

M. Suligoj,
urar
v Gorici, Via della Barriera št. 43
(pri državnem kolodvoru)

priporoča slav. občinstvu svojo zalogo švicarskih žepnih in stenskih ur, šivalnih strojev vsakovrstnih sistemov, dvo-koles „Puch“, „Steierwaffenrad“ itd. Zastopstvo tovarne orkestrijonov in gramofonov.
Vse pod večletno garancijo.

Josip Patek

prva in edina slovenska kleparska delavnica in trgovina v Gorici, ulica sv. Ivana št. 10
izvršuje vsa stavbena in galanterijska dela po načrtih.
Posebno se priporoča vsem kinolovcem za: mehe za žveplanje po zadnjem sistemu, škropilnice za vitrijol, polivalnike za vrte. — Novost ventilatorji za dimnike. Poprave se izvršujejo ločno in po zmerni ceni.

Edina slovenska kisla voda
Tolstovrška slatina

je po zdravniških strokovnjakih priznana med najboljšimi planinskimi kislini vodami, je

izborna zdravilo

za katarje v grlu, pljučih, želodcu in črevesih, za želodčni krč, zaprtje, bolezni v ledvicah in mehuru ter pospešuje tek in prebavo. Tolstovrška slatina ni le izborna zdravilna, temveč je tudi osvežujoča.

namizna kisla voda.

Odlikovana je bila na mednarodni razstavi v Inomostu 1896 in na higijenični razstavi na Dunaju 1899.

Naroča se pri oskrbništvu Tolstovrške slatine, pošta Gaštanj (Koroško), kjer se dobe tudi ceniki in prospekti.

Del čistih dohodkov gre v narodne namene

Slovenci! Svoji k svojim! Zahtevajte povsod le Tolstovrško slatino! Vsaka slovenska gostilna naj ima le edino slovensko kisto vodo.

Redka prilika!

Pravzaprav veliko zalogo ur ter posredno elegantno žepno auto, posebno pločnate oblike, iz ameriškega 14 karatnega zlata Double, za K 5—. Fino pozlačeno kolesje na sidro, znamka „Spencer“, toče na 36 ur. Jamčim za 4 leta.
1 kos K 5—; 2 kosa K 9.40.
K vsaki uri dam po vrhu lepo pozlačeno verižico. Nikaka nevarnost, ker blago tudi zamenjam ali pa vrnem denar.

H. SPINGARN, Krakau
Avstr. št. 188.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 79.

Račun poštne hranilnice št. 837.315.

Na občnem zboru dne 30. aprila 1910. se je določilo:
Hranilne vloge se obrestujejo po 4%, %. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbe po 5%, %, na varščino ali zastavo in na menjice po 6%.

Glavni koleži se obrestujejo koncem leta 1909. s 6%.

Stanje 31. dec. 1909.: Zadrugnikov 18.1 z deleži v znesku 85 374 krov. — Hranilne vloge: 1.654 661.17. Posojila: 1.643 638.—. — Reservni zaklad: 91.740.59. — Vrednost hiš: 354 416 72.

Šolske knjige

za ljudske in srednje šole, učiteljišče

v najnovejših izdajah

Šolske zvezke in vse druge šolske potrebnosti

na drobno in debelo po najnižjih cenah ima v zalogi

Goriška tiskarna A. Gabršček
V GORICI

Trgovski dom, Corso Verdi 24.

Največjo zalogo pohištva na Goriškem z lastno mizarstvo in tapetarsko delavnico ima

Anton Breščak v Gorici

v Gosposki ulici št. 14 (v lastni hiši).

Velika izber žimnic, blazin za pod glavo, ogledal, slik, okvirjev, stolic, itd. ter vse potrebno za hišno opravo.

Cene konkurenčne, ker prodaja blago lastnega izdelka.

Oglejte si zalogo in prepričajte se!

GORICA.

GORICA.

Narodno podjetje
Hotel „Pri Zlatem Jelenu“.

V središču mesta. Ob glavni ulici z državnega kolodvora. Zbirališče trgovskega sveta in goriških Slovencev. — Nad 30 sob za tuje od K 1.20 višje. Velik vrt z verando. Stekljeni salon s teraso. Velik jedilni salon. Več sob za klube in sklenjene družbe. Kegljšče. — Točarna z običajnimi gostilniškimi cenami za jedi in pijače. — Domača in tuja vina. Budjejeviško in puntigamsko pivo. — Cene jako zmjerne. — Postrežba pod novo upravo skrbna in točna.

Ceniki jedil in pijač

za gostilničarje

se dobe v „Goriški tiskarni“ A. Gabršček
po 20 vin. komad.